

#vainkansanedustajatutut

kansanedustajat Twitterissä

Mari Marttila

Politiikan tutkimuksen pro gradu -tutkielma, politiikan ja talouden tutkimuksen laitos, Helsingin yliopisto

Tutkimusongelma

Poliittisten edustajien ja kansalaisten välinen vuorovaikutus on olennaista demokraattisen edustustehtävän onnistumiseksi. Edustajien ja edustettavien välinen kontakti lisää kansalaisten luottamusta poliittista järjestelmää kohtaan ja näin vahvistaa poliittisen järjestelmän legitimitettä. Internet ja erityisesti sosiaalinen media on nähty areenana, joka mahdollistaa edustajien ja kansalaisten välisen vuorovaikutuksen ennennäkemättömän suoralla ja rajoittamattomalla tavalla.

Tutkimuksessa tarkasteltiin kansanedustajien Twitter-aktiivisuutta vaalikauden ulkopuolella. Tutkielman tavoitteena oli selvittää, kuinka laajasti suomalaiset kansanedustajat ovat omaksuneet Twitterin käytön, kuinka aktiivisesti he käyttävät Twitteriä, ja hyödyntävätkö edustajat Twitterin tarjoamaa vuorovaikutuksen mahdollisuutta. Tutkimuksessa selvitettiin myös, mitkä kansanedustajan tai hänen edustamansa puolueen ominaisuudet ovat yhteydessä tarkasteltaviin ilmiöihin.

Aineisto ja menetelmät

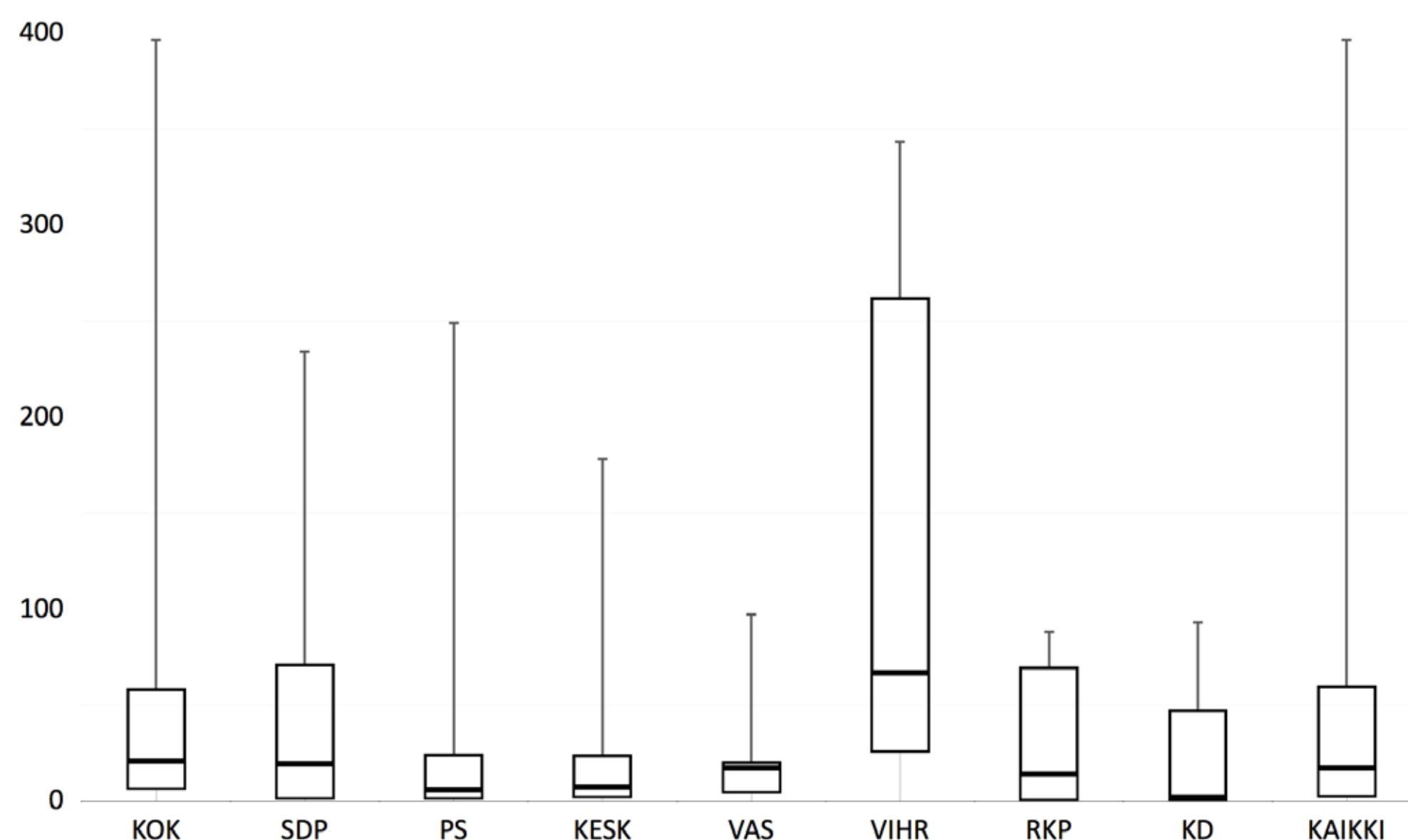
Tutkimuksessa tarkasteltiin kansanedustajien Twitter-aktiivisuutta yhden vaalikauden ulkopuolella olevan kuukauden aikajaksolla (2.-30.9.2014). Tarkastelun kohteena olivat niin kansanedustajien Twitter-tilien määrä, tileiltä julkaistujen twiittien määrä kuin @Käyttäjätunnus-ominaisuutta hyödyntävien eli keskustelutwiittien määränkin. Lisäksi tutkielmassa tarkasteltiin tilastollisten menetelmien avulla, mitkä kansanedustajan tai hänen edustamansa puolueen ominaisuudet ovat yhteydessä tarkasteltaviin ilmiöihin. Tilastollisista menetelmistä tutkimuksessa hyödynnetään lineaarista ja logistista regressioanalyysia.

Tulokset

Suurimmalla osalla kansanedustajista (122/200) oli syyskuussa 2014 Twitter-tili. Tämä ei kuitenkaan kerro todellisesta käyttöaktiivisuudesta. Lähes puolet käyttäjätunnuksen omistavista kansanedustajista twiittasi tarkastelujakson aikana alle 10 twiittiä. Lähes 15 prosenttia Twitterissä olleista edustajista ei ollut tarkastelujakson aikana luonut ainoatakaan julkaisua. Sen sijaan aktiivisin yhdeksikkö (7,4 % Twitterissä olevista kansanedustajista) oli vastuussa yli 40 % kaikista kansanedustajien tarkastelujaksolla julkaisemista twiiteistä.

Sama jako näkyi twiittien keskustelevuudessa. Kansanedustajien julkaisemista twiiteistä alle kolmasosa prosenttia oli keskustelevia, eli hyödynsi @Käyttäjätunnus-toimintoa. Mediaaniedustajan julkaisemista 17,5 twiitistä kolme oli keskustelevia. Lähes 70 % Twitter-tilin omistavista edustajista lähetti alle 10 keskustelutwiittiä tarkastelujakson aikana. Näistä edustajista 39 (32 %) ei lähettänyt yhtäkään keskustelutwiittiä. Sen sijaan 11 ahkerinta Twitter-keskustelijaa julkaisivat yli puolet kaikista edustajien keskustelutwiiteistä. Puolueiden prosentuaaliset osuudet keskustelutwiiteistä vastasivat pitkälti niiden osuuksia kaikista julkaisuista twiiteistä.

Kansanedustajan nuori ikä oli yhteydessä kaikkiin selitettäviin ilmiöihin: käyttöönottoon, aktiivisuuteen ja keskusteluaktiivisuuteen. Edustajan asuminen pääkaupunkiseudulla on yhteydessä suureen Twitter-julkaisujen määrään. Kansanedustajien sukupuolella, koulutustasolla tai asemalla puolueessa ei ole merkitystä hänen Twitteraktiivisuutensa kannalta. Myöskään puolueeseen liittyvät tekijät (puolueen koko ja puolueideologia) eivät tämän tutkimuksen perusteella ole yhteydessä kansanedustajien Twitter-aktiivisuuteen.

Edustajien twiittausaktiivisuus puolueittain. "Viikset" kertovat aktiivisuuden hajonnasta esittäen kuukaudessa lähetettyjen twiittien maksimi- ja minimimäärän per edustaja puolueen sisällä. Viivat laatikoiden sisällä kertovat mediaanikäyttäjän julkaisemien twiittien määrän. Viiksien päiden ja laatikon reunojen väliset alueet merkitsevät twiittausaktiivisuuden alinta ja ylintä kvartaalia.

Pohdinta

Twitter on laajasti omaksuttu sosiaalinen media suomalaisten kansanedustajien keskuudessa, mutta sen käyttöaktiivisuus vaihtelee suuresti. Twitter vaikuttaakin palvelulta, jota kansanedustajat ovat (mahdollisesti sen saavuttaman mediajulkisuuden vuoksi ja kollegojen esimerkkiä seuraten) halunneet kokeilla, mutta jonka aktiivista käyttöä ei aina ole jaksettu tai ehditty pitää yllä.

Ylivoimaisesti suurin osa edustajien julkaisemista twiiteistä on omistettu heidän omienhuomioidensa ja ajatustensa julkaisemiseen. @Käyttäjätunnus-ominaisuuden vähäiseen hyödyntämiseen voi päätellä olevan kaksi syytä: joko sitä ei haluta tai osata käyttää. Useimpien kansanedustajan kohdalla lienee kyse jälkimmäisestä.

Kansanedustajan nuori ikä selittää kaikkia Twitterin käyttötapoja. Tämä on ymmärrettävää; kun sosiaalisen median käyttö on yhteiskunnassa ikäsidonnaista, on vain luontevaa, että sama asetelma peilautuu joukkoon edustajiksi valittuja kansalaisia. Tulos vastaa Norjassa ja Ruotsissa tehtyjen vastaavien tutkimusten havaintoja.